

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKER OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: (044) 462-47-462, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-47-46E-mail: sekr.osvita@gmail.com Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок: UA263223130000026002010078760 в АТ «Укресімбанк» (м. Київ), КОД ЄДРПОУ: 02605316

14.01.2020 № 02-5/47

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.

Шановний Дмитре Олександровичу!

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України звертається до Вас з приводу проекту закону «Про повну загальну середню освіту» № 0901, підготовленого Комітетом з питань освіти, науки та інновацій до другого читання.

В редакції законопроекту враховано низку зауважень та пропозицій ЦК Профспілки, які вносилися Комітету, надавалися народним депутатам України та відстоювалися безпосередньо під час засідань Робочої групи з доопрацювання проекту «Про повну загальну середню освіту».

Однак залишилась не врахованою така антиконституційна норма, як звільнення з роботи вчителів, керівників та інших педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які отримують пенсію за віком, та укладення строкових договорів на термін від одного до трьох років з підпрацівниками пенсійного віку, що передбачено в статті 22 та Прикінцевих та перехідних положеннях законопроекту.

Наголошуємо ще раз, що стаття 22 Конституції України забороняє при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Зазначені положення проекту Закону є такими, що не відповідають також статтям 8, 21, 24, 43, 58, 64 Конституції України, трудовому законодавству України та міжнародним правовим нормам.

Тому вимагаємо вилучення з Прикінцевих та перехідних положень законопроекту підпунктів 1 та 2 пункту 3 стосовно визнання набрання чинності цим Законом підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти та педагогічними працівниками цих закладів, яким виплачується пенсія за віком, а також зі статті 22 норми про переукладення безстрокових договорів на строкові з педагогами пенсійного віку на термін 1- 3 роки.

Недопустимими вважаємо норми статті 32, що розвиток мережі комунальних ліцеїв планують та забезпечують лише ті міські ради, населення міст яких становить більше 50 тисяч, а також про започаткування діяльності ліцею за умови, що у його складі не менше чотирьох 10 класів. Диференціація повноважень місцевих рад залежно від чисельності населення не передбачена Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Запровадження таких норм звужить власні та делеговані повноваження місцевого самоврядування у сфері освіти, зокрема у містах, передбачені статтею 32 закону. Серед повноважень обласних рад, визначених статтею 43 закону, не передбачено таких, як утворення комунальних ліцеїв - окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання. Стосовно повноважень міських рад, то вони є рівнозначними, незалежно від чисельності населення більше чи менше 50 тисяч. Такі пропозиції щодо

диференціації прав органів місцевого самоврядування залежно від чисельності населення не відповідають також статтям 86, 89 та 90 Бюджетного кодексу України та нормам нещодавно прийнятого основоположного освітянського закону «Про освіту», статтею 3 якого передбачено, що в Україні створюються рівні умови доступу до освіти, а право на освіту гарантується незалежно від віку та місця проживання, а також інших обставин і ознак.

Протестуємо проти унеможливлення здобуття у одному закладі загальної середньої освіти повної загальної середньої освіти, зокрема профільної. Ці нововведення призведуть до погіршення і ускладнення для батьків та їхніх дітей умов здобуття відповідного рівня освіти, зокрема супроводу двох і більше дітей до різних типів закладів освіти, бо навіть у містах сучасна інфраструктура та розміщення шкіл не враховує розмежування закладів освіти на початкові школи, гімназій та ліцеї для отримання дітьми відповідного рівня освіти за місцем проживання. У цілих районах та понад 370 містах з населенням до 50 тисяч не буде закладів освіти, які забезпечують здобуття учнями повної загальної середньої освіти.

Потребує вилучення з частини 13 статті 39 дискримінаційна норма щодо додаткових підстав дострокового звільнення керівника закладу загальної середньої освіти, оскільки підстави припинення трудового договору визначаються трудовим законодавством.

В статті 19 вимагає деталізації узагальнююче поняття «педагогічні працівники», яких згідно з Урядовим переліком налічується понад 60 посад, виокремивши такі основні, як вчителі, вихователі, практичні психологи, керівники гуртків тощо. Про необхідність такого уточнення засвідчують норми інших статей, в яких йдеться про вчителів. У статті 48 передбачити норму, що перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників та порядок їх присвоєння визначається Кабінетом Міністрів України.

Необхідно передбачити в частині 4 статті 23 норму про встановлення педагогічному працівникові за виконання обов'язків педагога-наставника доплати у фіксованому розмірі 20%, замість «в граничному розмірі», оскільки практика застосування в системі оплати праці освітян поняття «в граничному» засвідчує про встановлення виплат працівникам навіть у розмірі 0,1%.

Наполягаємо на передбаченні в статті 24 норм стосовно здійснення розподілу педагогічного навантаження, перегляду умов праці за погодженням з виборним профспілковим органом на основі тарифікації. Встановити норму, що обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується. Потребує змін норма про встановлення доплати в розмірі 33 відсотки замість 30 відсотків стосовно вченого звання професора.

Необхідно доповнити частину 1 статті 38 вимогою про наявність у керівника закладу загальної середньої освіти вищої педагогічної освіти, а з передостаннього абзацу частини 4 цієї статті вилучити слово «строковим», передбачивши у статті 39 можливість повернення його на педагогічну посаду, яку він обіймав до призначення на посаду директора.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, уповноважені ними особи, керівники закладів загальної середньої освіти зобов'язані забезпечити створення умов для здобуття учнями повної загальної середньої освіти на рівні державних стандартів повної загальної середньої освіти з дотриманням штатних,

фінансових, трудових нормативів, що має бути відображено у частині 7 статті 44.

З метою реалізації абзаців першого і третього частини другої статті 61 Закону України «Про освіту» стосовно залежності рівня посадових окладів педагогічних та науково-педагогічних працівників від розміру мінімальної заробітної плати, які набирали чинності з 1 січня 2018 року, необхідно скасувати норму, що така реалізація має здійснюватися залежно від прожиткового мінімуму, поступово до 2023 року.

Тому Прикінцеві та перехідні положення законопроекту 0901 потребують доповнення нормою про внесення змін до Розділу XII Прикінцеві та перехідні положення закону «Про освіту», виклавши підпункт 1 пункту 6 у редакції:

«1) забезпечити у 2020 році реалізацію положення частини другої статті 61 цього Закону і затвердити відповідні схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників;

після набрання чинності цим Законом розмір заробітної плати педагогічних працівників не може зменшитися, та умови оплати праці не можуть погіршуватися, якщо ці працівники продовжують обіймати відповідні посади, виконувати відповідні обов'язки та зберігають відповідну кваліфікаційну категорію;».

Крім того, в законопроекті передбачено норми, які не вносились народними депутатами України у встановлені терміни до редакції законопроекту до другого читання, зокрема щодо виготовлення документів про загальну середню освіту закладами освіти, а не за рахунок бюджетних коштів, що спричинить побори з батьків за бланки цих документів (стаття 18), безпідставної зміни назв посад, а саме соціальний робітник замість соціальний працівник (стаття 26). У Прикінцевих та перехідних положеннях потребує доповнення норма про зміни до статті 50 закону «Про освіту» стосовно підтвердження під час атестації педагогічних працівників не лише кваліфікаційної категорії, а й педагогічного звання. Такими ж неприпустимими є пропозиції в Прикінцевих положеннях щодо оплати праці вихователів груп подовженого дня за рахунок освітньої субвенції лише з 2021 року, що суперечить статті 103² Бюджетного кодексу України.

Врахування зазначених зауважень та пропозицій та відображення їх в законі «Про повну загальну середню освіту» сприятиме забезпеченню гарантованого Конституцією України здобуття загальної середньої освіти, недопущенню звуження трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників закладів загальної середньої освіти, забезпеченню реалізації прав на законодавчо визначений розмір оплати праці педагогічних працівників відповідно до закону «Про освіту», дотриманню міжнародних актів щодо недопущення дискримінації в трудових відносинах.

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України висловлює сподівання на підтримку особисто Вами, шановний Дмитре Олександровичу, зазначених зауважень та пропозицій Профспілки, а в іншому випадку розраховуємо на прийняття Вашого рішення про відтермінування розгляду проекту закону «Про повну загальну середню освіту» № 0901 та повернення його на доопрацювання для повторного другого читання.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов